

Course plan

نام درس: اعتباربخشی

تعداد واحد: ۱ واحد (۱ واحد عملی)

مدرسین: دکتر نیکو یمانی، دکتر فریبا جوکار

مسئول درس: دکتر نیکو یمانی

پیشنیاز: ندارد

کد درس:

رشته تحصیلی: آموزش پزشکی

مقطع: دکتری - ترم ۲

نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۹۹

مقدمه:

اعتباربخشی به عنوان یکی از شناخته شده ترین و معتبرترین روش های تضمین کیفیت در نظام های آموزش عالی است که در بسیاری از کشورهای جهان به منظور ارزشیابی و تضمین کیفیت مؤسسات و برنامه های آموزش عالی استفاده می شود. در همین راستا اعتباربخشی یکی از مدل های ارزشیابی برنامه و بر اساس رویکرد مبتنی بر نظر متخصصان است. با اینکه تاریخچه اعتباربخشی در برخی کشورها مانند آمریکا به حدود ۱۰۰ سال بر می گردد، حرکت جدی به سوی اعتباربخشی در کشور ایران و در دانشگاههای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از ۵ سال پیش آغاز شده است. با توجه به اجرای اعتباربخشی مؤسسه ای، بیمارستانی و برنامه ای در دانشگاههای علوم پزشکی و نقش متخصصین آموزش پزشکی در اجرای بهینه اعتباربخشی و استفاده از آن به عنوان یک ابزار مهم تضمین و ارتقاء کیفیت مؤسسات و برنامه های آموزشی این درس تلاش دارد ضمن آشنا ساختن دانشجویان دکتری آموزش پزشکی با مفاهیم، ساختار و فرایندهای اعتباربخشی، بستری برای کسب تجربه در وضعیت فعلی که اعتباربخشی مؤسسه و برنامه در دانشگاه در دست اجرا است، فراهم آورد. درس یک واحد تئوری و یک واحد عملی است. در همین راستا بخشی از درس به صورت پروژه هایی که باید توسط دانشجو انجام شود دیده شده است.

هدف کلی:

هدف کلی درس: آشنایی فراگیران با اعتباربخشی به عنوان یکی از راههای تضمین کیفیت در آموزش عالی و همچنین مفاهیم، ساختار و فرایندهای مرتبط با اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای .

اهداف اختصاصی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

۱. مفهوم کیفیت در نظام آموزش عالی سلامت را توضیح دهد.
۲. مفهوم اعتباربخشی و جایگاه آن در تضمین کیفیت دانشگاهها را بیان کند.
۳. اهمیت اعتباربخشی در ارتقاء کیفیت دانشگاه و برنامه را درک کند.
۴. تفاوت بین اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای را تبیین نماید.
۵. ساختار مرتبط با اجرای اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای در سایر کشورها و ایران را مقایسه کند.
۶. نقش مؤسسات دولتی و غیر دولتی در اجرای اعتباربخشی را نقد و تحلیل کند.
۷. فرایند اجرای اعتباربخشی در اعتباربخشی برنامه و مؤسسه ای را توضیح دهد.
۸. به اهمیت استاندارد در تضمین کیفیت و اعتباربخشی پی ببرد.
۹. فرایند استاندارد نویسی را توضیح دهد.
۱۰. حیطه های استانداردها در اعتباربخشی مؤسسه و برنامه را بررسی و مقایسه کند.
۱۱. بتواند ضمن مقایسه اعتباربخشی بیمارستان، برنامه و مؤسسه، فرایندهای فعلی را که در دست اجراست نقد نماید.
۱۲. چالش های اعتباربخشی به عنوان یکی از راه های تضمین کیفیت را تبیین نماید.

اطلاعات مدرسین:

دکتر نیکو یمانی - دانشیار گروه آموزش پزشکی

محل دفتر: طبقه سوم مدیریت مطالعات و توسعه آموزشی - اتاق ۳۰۴

e-mail: yamani@edc.mui.ac.ir

ساعات حضور در دفتر برای پاسخگویی به دانشجویان: روزهای شنبه ۱۰-۱۲ و چهارشنبه ۱۰-۱۲

دکتر فریبا جوکار: استادیار گروه آموزش پزشکی

محل دفتر: طبقه سوم مدیریت مطالعات و توسعه آموزشی - اتاق ۳۰۲

e-mail: faribajowkar@gmail.com

تکالیف و مسئولیتهای فراگیران:

- مطالعه قبلی راجع به موضوعات و اهداف مورد نظر درس
- ورود به بستر فعلی اجرای اعتباربخشی مؤسسه ای، بیمارستانی، برنامه ای و اعتباربخشی آموزش مداوم و کسب تجربه.
- انجام پروژه ها تکالیف مشخص شده حین جلسات
- شرکت در بحثهای کلاسی
- ارائه مطالب محول شده در طول جلسات
- هر کدام از دانشجویان روی یکی از موارد اعتباربخشی در حال اجرا در دانشگاه کار و فعالیت می نمایند. اعتباربخشی بیمارستان، اعتباربخشی مؤسسه ای، و اعتباربخشی برنامه ای (پزشکی عمومی) و ضمن نقد اعتباربخشی انجام شده یا در دست انجام نکات مشترک را مقایسه و تحلیل می نمایند. در هر جلسه که یکی از موضوعات اعتباربخشی بحث می شود هر دانشجو باید موارد مرتبط با موضوع جلسه در مورد هر کدام از انواع اعتباربخشی که تکلیف وی بوده است را بیان و مقایسه و تحلیل کند. و در آخر ترم گزارش تحلیلی از تکلیف مشخص شده در خصوص یکی از انواع اعتباربخشی را ارائه نماید.

تقویم درس:

ردیف	سرفصل مطالب	تاریخ ارائه	ارائه دهنده
۱	معرفی درس، انتظارات درس و دانشجو///		دکتر یمانی
۲	کیفیت در آموزش عالی (سیر تاریخی، و نحوه ارزشیابی آن)		دکتر جوکار
۳	مفاهیم اعتباربخشی (انواع، مزایا، ویژگیها،)		دکتر یمانی
۴	نقش استاندارد در اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای: نحوه تدوین استاندارد		دکتر جوکار
۵	ساختار و فرایند اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای در کشورهای مختلف و مقایسه آن با وضعیت ایران: استرالیا، عربستان، مالزی		دکتر یمانی/جوکار
۶	ساختار فرایند اعتباربخشی مؤسسه ای و برنامه ای در کشورهای مختلف و مقایسه آن با وضعیت ایران: آمریکا، کانادا، انگلیس		دکتر جوکار/یمانی
۷	تحلیل استانداردهای مؤسسه ای، بیمارستانی، برنامه پزشکی عمومی		دکتر یمانی / دکتر جوکار
۸	تحلیل استانداردهای مؤسسه ای، بیمارستانی، برنامه پزشکی عمومی(ادامه)		دکتر یمانی / دکتر جوکار
۹	مقایسه و تحلیل فرایند اعتباربخشی مؤسسه / بیمارستان / برنامه و نگاهی به وضعیت فعلی در ایران		دکتر جوکار
۱۰	رأی اعتباربخشی: نگاهی تحلیل به نحوه صدور رأی اعتباربخشی در اعتباربخشی مؤسسه / برنامه / بیمارستان		دکتر یمانی
۱۱	جمع بندی: تبیین نقش اعتباربخشی در بهبود کیفیت (مقایسه نقش و تأثیر گذاری سه نوع اعتباربخشی)		دکتر یمانی / دکتر جوکار

نحوه نمره دهی:

۲ نمره	حضور فعال دانشجو و ارزشیابی مشارکت دانشجو در خصوص مباحث کلاسی
۶ نمره	ارائه نکات مرتبط با یکی از انواع اعتباربخشی در هر جلسه توسط هر دانشجو (بر اساس تکلیف مشخص شده)
۶ نمره	انجام پروژه عملی مشخص شده
۶ نمره	آزمون پایان دوره

روش تدریس:

روش تدریس بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت دانشجویان برای هر جلسه کلاسی انتخاب خواهد گردید. تأکید بر مشارکت دانشجویان و شرکت آنان در بحث های کلاسی و بیان تجارب کسب شده است.

روش بحث کلاسی، آموزش مبتنی بر مورد و مبتنی بر مسأله عمده روشهای مورد استفاده خواهند بود. همچنین از استراتژیهای مانند نقد استانداردها، نقد فرایندها، و تحلیل مورد استفاده خواهد شد.

سیاست ها، و قوانین درس:

- حضور مرتب، به موقع و بدون غیبت در کلاس درس
- شرکت در مباحث کلاس و تشریک مساعی در مطالب درسی و علمی
- در صورت غیبت بیش از حد و غیر مجاز نمره درس صفر خواهد بود.
- رعایت کلیه شئونات اخلاقی (نظیر خاموش بودن تلفن همراه در کلاس درس و ...) ضروری است.
- حضور دانشجو در کلاس درس، قبل از حضور استاد و عدم ترک کلاس تا پایان وقت آن ضروری است.
- استفاده از مواد خوراکی و نوشیدنی در سر کلاس بلا مانع است.

منابع:

Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines, Fitzpatrick, James R. Sanders, Blaine R. Worthen

سایت های معتبر و مقالات در زمینه اعتباربخشی

پروژه ۱: مقایسه فرایند و ساختار اعتباربخشی مؤسسه ای در ایران با ۴ کشور یا مؤسسه خارجی (آقای نیلفروش)

پروژه ۲: بررسی مقایسه ای اعتباربخشی برنامه ای/ استانداردها و فرایندها با ۴ کشور خارجی (خانم منتظری)

پروژه ۳: بررسی مقایسه ای اعتباربخشی بیمارستان/ استانداردها و فرایندها (خانم زنگویی)